

Rapport

Rapport over een klacht over het College van procureurs-generaal. Bestuursorgaan: de minister van Veiligheid en Justitie.

Rapportnummer: 2011/344

Datum: 21 november 2011

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het College van procureurs-generaal (het College) slechts bereid is een gedeelte van de door hem gevorderde schade te vergoeden. Hij klaagt er met name over dat het College het Besluit in beslag genomen voorwerpen (BIV) niet heeft nageleefd:

- bij de taxatie is niet uitgegaan van de huidige inkoopwaarde van de voorwerpen maar van de waarde van gebruikte goederen;
- de taxatie van de voorwerpen heeft pas na vernietiging van de zaken plaatsgehad;
- is er geen tweede deskundige bij de taxatie aanwezig geweest.

Feiten

1. Op 3 maart 2008 is verzoeker aangehouden in verband met een verdenking van overtreding van de Opiumwet. Hierbij werden, naast een aantal hennepstekjes, diverse goederen in beslag genomen. Het ging onder meer om een groot aantal assimilatie-lampen, ventilatoren, tijd klokken, transformatoren, verwarmingselementen, temperatuur-meters, detectoren, koolstoffilters en drooghekkers. Verzoeker deed alleen afstand van de hennepstekjes.
2. Verzoeker moest op 23 oktober 2008 voorkomen bij de rechter en werd veroordeeld wegens overtreding van de Opiumwet. De rechter gelastte hierbij teruggave van de in beslag genomen zaken, met uitzondering van de hennepplantjes. Door het Openbaar Ministerie werd geen hoger beroep ingesteld.
3. De in beslag genomen zaken bleken inmiddels op 31 maart 2008 door Domeinen Roerende Zaken (Domeinen) te zijn vernietigd. De officier van justitie had op 3 maart 2008 beslist dat de goederen dienden te worden vernietigd op grond van artikel 117 Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 1.)
4. Op 20 januari 2009 vorderde verzoeker bij de officier van justitie de vergoeding van de totale huidige inkoopwaarde van de goederen; een bedrag van € 20.675,35 (exclusief b.t.w.) vermeerderd met kosten. Op 9 september 2009 bood het College verzoeker een schadebedrag aan van € 4.475,00. Het College ging hierbij uit van de door Domeinen getaxeerde waarde, vastgesteld op € 3.150,00. Verder stemde het College in verzoekers advocaatkosten, een bedrag van € 1.324,47, te vergoeden. De schadevergoeding werd tegen finale kwijting aangeboden.

5. Hierna volgde tot augustus 2010 een briefwisseling tussen verzoeker en het College over de hoogte van het schadebedrag en de deugdelijkheid van de taxatie door Domeinen. Ze kwamen er samen niet uit.

6. Op 5 oktober 2010 verzocht verzoeker de Nationale ombudsman de zaak te behandelen.

Ten aanzien van de taxatie van de waarde van de goederen

Standpunt verzoeker

7. Verzoeker geeft aan dat hij op de zitting had aangevoerd dat de in beslag genomen zaken (zoals genoemd onder Algemeen, 1.) niet behoorden tot de hennepkwekerij, maar tot de handelsvoorraad van de growshop die hij samen met een zakenpartner kort voor de inbeslagname exploiteerde. Deze growshop moest op last van de gemeente sluiten. Daarom had hij de gehele handelsvoorraad die zich in die growshop bevond, tijdelijk opgeslagen in een door hem gehuurde loods. Hij was van plan deze ongebruikte handelsvoorraad te verkopen. Vervolgens werd de handelsvoorraad samen met de hennepplanten in beslag genomen en later vernietigd. Nu de rechter de teruggave van de goederen had gelast, bestaat volgens verzoeker een verplichting voor de Staat tot schadevergoeding. Verzoeker vindt het schadebedrag dat hem door het College is aangeboden veel te laag. Hij stelt dat het door Domeinen getaxeerde bedrag onredelijk laag is nu de vernietigde voorwerpen niet in gebruik waren voor een hennepplantage - in het kader waarvan de voorwerpen in beslag waren genomen - maar de handelsvoorraad vormden van zijn growshop en bestemd waren voor verkoop. Het vermoeden dat de voorwerpen werden gebruikt voor de hennepplantage leidde er volgens hem toe dat de taxateur er ten onrechte vanuit ging dat het om gebruikte goederen ging. In dit verband wijst hij op de brief van het Openbaar Ministerie van 2 juni 2009 (zie Relevante stukken), gericht aan Domeinen, waarin wordt meegedeeld dat "onder bovengenoemde partij-nummer een hennepkwekerij in beslag is genomen". Volgens hem wordt hiermee aan de taxerende instantie meegedeeld dat het om een hennepkwekerij gaat en dus om gebruikte goederen.

8. Verzoeker geeft ten slotte aan dat hij het College uitgebreide documentatie had toegezonden met betrekking tot de inkooprijzen van de in beslag genomen voorwerpen, waaronder een overzicht van inkooprijzen en een grote hoeveelheid facturen. Het College is hier nooit op ingegaan, noch heeft hier kritiek op geuit, waardoor moet worden uitgegaan van de juistheid van de daarin opgenomen inkooprijzen, aldus verzoeker. Verder moet worden aangenomen dat de waarde van de in beslag genomen zaken ten tijde van de last tot teruggave, dezelfde was als die van het tijdstip waarop die zaken in beslag genomen waren. Volgens verzoeker verstrijkt tussen inkoop en verkoop doorgaans enige tijd zonder dat gezegd kan worden dat die goederen daardoor in waarde afnemen.

Standpunt minister

9. De minister gaf aan dat van de diverse goederen die in beslag waren genomen bij verzoekers aanhouding, ambtshalve bekend is dat deze gebruikt worden voor het aanleggen van een hennepkwekerij.

10. Volgens de minister stelt het College zich daarbij op het standpunt dat niet de inkoop-waarde van de voorwerpen, maar de werkelijke waarde van goederen - op het moment dat deze hadden moeten worden teruggegeven - de schade is die verzoeker heeft. Op het moment dat teruggave is gelast, vertegenwoordigen de goederen in ieder geval niet de nieuwwaarde. Dit strookt met hetgeen is bepaald in artikel 14 lid 1 BIV (zie Achtergrond, onder 2). Het klopt volgens het College dat bij de inbeslagname het vermoeden bestond dat de voorwerpen onderdelen vormden van een hennepkwekerij. Volgens het College is echter niet gebleken dat dit vermoeden het uitgangspunt van de taxatie heeft gevormd.

11. Ter nadere ondersteuning van de deugdelijkheid van de taxatie door Domeinen voerde de minister aan dat verzoeker tijdens zijn politieverhoor op 3 maart 2008 had verklaard dat "er nog een aantal tweedehands en een paar nieuwe goederen in de loods (...) staan". De stelling dat de inbeslaggenomen voorwerpen in nieuwstaat verkeerden - en daarmee ook de onderbouwing van de stelling dat de taxatie onredelijk laag is uitgevallen - is daarmee in tegenspraak. Op basis hiervan ziet het College geen reden om te twijfelen aan het door Domeinen vastgestelde bedrag. De minister acht de klacht dan ook ongegrond.

Reactie verzoeker

12. Verzoeker is niet overtuigd. Het beroep door het College op de door hem afgelegde verklaring, is volgens hem niet eerder door het College aangevoerd en is daarnaast ongenuanceerd op papier gezet. Verder herhaalde verzoeker dat het College niet inhoudelijk had gereageerd op de informatie die hij had overgelegd over de inkooprijzen van de betreffende voorwerpen. Verzoeker stuurde verder een brief van de gemeente T. van 24 november 2007, waaruit zou blijken dat het om een growshop gaat. Hieruit wordt volgens hem aannemelijk dat de handelsvoorraad, die door Justitie werd aangetroffen in hiervoor genoemde loods, zulks met uitzondering van de hennepplantjes, geheel, dan wel grotendeels, afkomstig was uit de geëxploiteerde growshop en daar tijdelijk was ondergebracht. Volgens verzoeker heeft het College op geen enkele andere wijze aannemelijk gemaakt dat er voor de waardebepaling van de in beslag genomen zaken een ander uitgangspunt was, dan dat er sprake was van een in beslag genomen hennepkwekerij. Alles overziend concludeert verzoeker dat het College nu niet in redelijkheid met een enkele verwijzing naar een passage uit zijn verklaring vol kan houden, dat de uitgangspunten van de waardebepaling juist zouden zijn geweest.

Reactie minister

13. Het College gaf hierop aan dat de belangrijkste reden, om niet mee te gaan met verzoekers stelling dat de inkoopwaarde (nieuwwaarde) in plaats van de door Domeinen getaxeerde waarde dient te worden vergoed, is dat het niet twijfelt aan de deugdelijkheid van de taxatie door Domeinen. Het College is niet ingegaan op de door verzoeker overgelegde offerte en facturen omdat deze niets zeggen over de staat van goederen in kwestie. De beoordeling van deze documenten is daarom pas relevant als het standpunt van verzoeker, dat het om goederen in nieuwstaat zou gaan, wordt gevolgd. Dit standpunt is gemotiveerd weerlegd, aldus het College. Het College betwist niet dat de inbeslaggenomen goederen mogelijk deel uitmaakten van de handelsvoorraad van de growshop. Het College betwist wel de conclusie dat de inbeslaggenomen goederen daarom in nieuwstaat zouden verkeren, omdat niet valt in te zien waarom de handelsvoorraad van een growshop niet (deels) uit gebruikte goederen zou kunnen bestaan. Het enkele feit dat verzoeker (ook) een growshop exploiteerde zegt niets over de staat van de goederen in kwestie, aldus het College. Dat er sprake was van gebruikte goederen is meer aannemelijk met het oog op de verklaring die verzoeker heeft afgelegd bij de politie.

Reactie verzoeker

14. Verzoeker reageerde als volgt. Uit de verklaring waarop het College zich baseert, blijkt volgens hem in ieder geval dat ook sprake is van nieuwe goederen. Dit terwijl het College zich vanaf het begin op het standpunt had gesteld dat, nu het ging om een hennepkwekerij, de inbeslaggenomen goederen per definitie gebruikte goederen waren. Verzoeker maakt verder uit de reactie van de minister op dat het College niet betwist dat de in beslag genomen goederen deel uitmaakten van de handelsvoorraad van de toenmalige growshop. Het College had echter op geen enkele wijze onderzocht welke goederen eventueel gebruikt waren maar volstond met de stelling dat niet valt in te zien waarom de handelsvoorraad van een growshop niet deels uit gebruikte goederen zou kunnen bestaan. Het had volgens verzoeker op de weg van het College gelegen dit destijds direct na aanlevering van de door hem verstrekte stukken te onderzoeken.

Beoordeling

15. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat overheidsinstanties de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

De Nationale ombudsman beoordeelt of een overheidsinstantie op een behoorlijke wijze is omgegaan met een verzoek om schadevergoeding. Hij geeft geen beslissing over de juridische aansprakelijkheid van de overheid. Daarvoor is de rechtbank; die kan een overheidsinstantie veroordelen tot het betalen van schadevergoeding en stelt ook de hoogte daarvan vast. De Nationale ombudsman toetst dus alleen of de behandeling van een verzoek om schadevergoeding behoorlijk is geweest. Dit doet hij aan de hand van zestien spelregels, die hij heeft opgesteld naar aanleiding van het rapport "Behoorlijk

omgaan met schadeclaims" van 24 juni 2009 (2009/135), alsmede het rapport van 15 februari 2011 met nummer 2011/025 "Behoorlijk omgaan met schadeclaims door gemeenten" (zie Achtergrond, onder 2.). De nadruk ligt hierbij op de procedure, de weg naar de beslissing.

De Nationale ombudsman kan in bepaalde gevallen ook oordelen over de behoorlijkheid van de beslissing, de juridische beoordeling van de claim. De Nationale ombudsman zal in die gevallen oordelen of er sprake is van een behoorlijke motivering en/of de overheidsinstantie redelijkerwijs tot de beslissing heeft kunnen komen. Dit betreft een terughoudende toets en vloeit voort uit het redelijkheidsvereiste.

16. Op grond van artikel 117 en 119 Sv (zie Achtergrond, onder 1.) ontvangt degene die recht heeft op teruggave van het inbeslaggenomen voorwerp, de waarde van dit voorwerp indien teruggave niet meer mogelijk is. De waarde is dan de prijs, die het voorwerp bij verkoop heeft opgebracht of redelijkerwijze zou hebben opgebracht. Artikel 14 van het BIV (zie Achtergrond, onder 2.) spreekt van de marktprijzen. Het gaat om de marktwaarde op moment van verkoop. De Nationale ombudsman constateert dat de discussie tussen verzoeker en de minister in dat kader zich met name richt op de staat van de goederen; waren dit gebruikte of nieuwe spullen? In het laatste geval zou er sprake zijn van een hoger schadebedrag; immers nieuwe spullen leveren doorgaans meer op bij verkoop. De Nationale ombudsman overweegt als volgt.

Volgens het College is niet gebleken dat het vermoeden van het hebben van een hennepkwekerij het uitgangspunt van de taxatie heeft gevormd. Niet duidelijk is geworden wat wel het uitgangspunt van de taxatie heeft gevormd. Is er dan uitgegaan van goederen uit een growshop? Het College betwist niet dat de inbeslaggenomen goederen mogelijk onderdeel uitmaakten van de handelsvoorraad van de growshop. Het College betwist wel de conclusie dat de inbeslaggenomen goederen daarom in nieuwstaat zouden verkeren, omdat niet valt in te zien waarom de handelsvoorraad van een growshop niet (deels) uit gebruikte goederen zouden kunnen bestaan. Het enkele feit dat verzoeker (ook) een growshop exploiteerde zegt volgens het College niets over de staat van de goederen in kwestie. Het College acht meer aannemelijk dat er sprake was van gebruikte goederen, gelet op de verklaring die verzoeker heeft afgelegd bij de politie. De Nationale ombudsman volgt het standpunt van verzoeker dat het College niet kan volstaan met een verwijzing naar zijn verklaring waarin hij aangeeft dat er een aantal tweedehands en een aantal nieuwe goederen in de loods aanwezig waren. Immers staat in die zin niet vast dat alle goederen gebruikte goederen waren, en dat dus van die waarde moet worden uitgegaan. Althans is niet door het College uitgesloten dat er mogelijk ook nieuwe goederen aanwezig waren onder de in beslag genomen voorwerpen. Daarom is volgens de Nationale ombudsman onvoldoende zicht op de vraag of met de taxatie voldoende recht wordt gedaan aan de vraag wat de goederen redelijkerwijs zouden hebben opgebracht bij verkoop.

De beantwoording van deze vraag is in dit soort situaties altijd lastig omdat ten gevolge van de vernietiging van de spullen een goede beoordeling achteraf eigenlijk niet meer mogelijk is. De Nationale ombudsman gaat er van uit dat het op de weg van de overheid ligt om bij inbeslagname te zorgen voor een duidelijke registratie van de staat van de goederen en het concreet vastleggen ervan door fotografie, zodat achteraf geen discussie kan ontstaan over de omvang en de staat van de goederen. Dit geldt des te meer in gevallen dat het risico bestaat dat de spullen vernietigd worden. Na vernietiging van de spullen is het voor de eigenaar of rechthebbende immers moeilijk om de omvang van de schade met hard bewijs te staven. Wanneer er, zoals in deze situatie, verder geen ander materiaal van de inbeslaggenomen voorwerpen is opgemaakt, maar is volstaan met een handgeschreven taxatie op het formulier "concept KVI Hennepkwekerij", vindt de Nationale ombudsman dat het in de risicosfeer van de overheid ligt dat achteraf niet meer is te achterhalen wat de staat en daarmee waarde van de goederen was. In dit geval acht de Nationale ombudsman het dan ook redelijk dat de overheid bij de beoordeling van het schadevergoedingsverzoek er gelet op de verklaring van verzoeker van uit zou gaan dat de helft van de inbeslaggenomen goederen nieuw waren, nu ook het College niet uitsluit dat er ook nieuwe spullen tussen hadden kunnen zitten.

Tegen de achtergrond dat het College verder niet is ingegaan op de door verzoeker ingebrachte stukken waaruit de inkooprijzen blijken en dat de hoogte van het aanbod van het College tot vergoeding ver achterblijft bij verzoekers vordering, heeft het College door vast te houden aan de taxatie gebaseerd op de waarde van gebruikte goederen gehandeld in strijd met het redelijkheidsvereiste.

17. Spelregel 3 van de Schadevergoedingswijzer houdt in dat indien de overheid haar aansprakelijkheid erkent, maar de gestelde hoogte van de schade door haar wordt betwist, zij in ieder geval het door haar erkende schadebedrag vergoedt, zodat een eventueel te voeren juridische procedure alleen over het meerdere hoeft te gaan. De Nationale ombudsman acht het aanbod van het College van 9 september 2009 tegen finale kwijting dan ook niet behoorlijk.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

De Nationale ombudsman ziet aanleiding om een aanbeveling te doen (zie Aanbeveling).

Ten aanzien van het tijdstip van de taxatie

Standpunt verzoeker

18. Verzoeker meent dat er sterke aanwijzingen zijn dat de taxatie heeft plaatsgevonden na de vernietiging van de zaken en dat daarom in strijd is gehandeld met artikel 14 lid 1 BIV (zie Achtergrond, onder 2.). Hij baseert zich onder meer op de brief van het Openbaar Ministerie van 2 juni 2009 (zie Relevante stukken) waarin aan Domeinen wordt gevraagd

"om in verband met de afwikkeling van een schadevergoeding de taxatiewaarde van alle goederen, (...) te vermelden en per ommegaand te retourneren". Volgens verzoeker zijn de bedragen vervolgens met de hand bijgeschreven op het formulier "concept KVI Hennepkwekerij". Verzoeker geeft op basis van nog meer stukken aan dat daaruit af te leiden valt dat de taxatie pas achteraf heeft plaatsgevonden. Verzoeker benadrukt dat ook indien moet worden aangenomen dat de taxatie voorafgaand aan de vernietiging heeft plaatsgevonden, dit niet uit moet maken nu immers is uitgegaan van een hennepkwekerij en dus van gebruikte goederen. Hij benadrukt dat op grond van artikel 14 BIV voor de vernietiging van de in beslag genomen voorwerpen een prijs dient te worden geschat die het betrokken voorwerp bij verkoop redelijkerwijs zou moeten opbrengen.

Standpunt minister

19. De minister liet weten dat nergens uit blijkt dat de taxatie pas achteraf heeft plaatsgevonden. De paraaf op het formulier "concept-KVI hennepkwekerij" is gedateerd op 13 maart 2008. Dat is dus na de beslissing van de officier van justitie tot vernietiging op 3 maart 2008 en voorafgaand aan de vernietiging zelf op 31 maart 2008, aldus de minister.

20. Ten aanzien van de door verzoeker aangehaalde zinsneden uit de correspondentie tussen Domeinen en het Openbaar Ministerie, ter ondersteuning van zijn vermoeden van een taxatie achteraf, verklaarde de minister als volgt. Het Openbaar Ministerie had aan Domeinen de lijst met terug te geven voorwerpen als bijlage meegezonden. De medewerker van Domeinen had vervolgens met het reeds aanwezige en ingevulde "concept KVI Hennepkwekerij" formulier in de hand - ter verduidelijking en bij wijze van service - de bedragen ook op de bijlage (de lijst met terug te geven voorwerpen) van het Openbaar Ministerie genoteerd. Vervolgens heeft de medewerker van Domeinen beide formulieren aan het Openbaar Ministerie gezonden. De waardes waren dus reeds bekend bij Domeinen en zijn enkel ter verduidelijking overgenomen op de door het Openbaar Ministerie meegezonden stukken.

21. De minister concludeert dat het vereiste uit artikel 14 lid 1 BIV dat de taxatie voor de vernietiging dient plaats te vinden is nageleefd. Ook dit klachtonderdeel is daarom volgens hem ongegrond.

Reactie verzoeker

22. Verzoeker werpt hiertegen in dat, indien de taxatie inderdaad voor de vernietiging had plaatsgevonden, het voor het College eenvoudig moet zijn om het ondergetekende en gedateerde rapport te produceren, zodat zou kunnen worden getoetst wie, wanneer en op grond van welke deskundigheid de taxatie heeft/is verricht en zo mogelijk welke uitgangspunten bij de taxatie in acht zijn genomen. Indien het College hiertoe niet in staat is, gaat verzoeker ervan uit dat een dergelijk rapport niet bestaat, hetgeen aansluit bij zijn vermoeden dat op het concept KVI een jaar later onbekende handgeschreven bedragen

zijn vermeld.

23. Verzoeker blijft bij zijn standpunt dat de feitelijke waardebeoordeling van de goederen eerst op verzoek van het Openbaar Ministerie (bij brief van 2 juni 2009) plaatsvond, derhalve in strijd met het BIV. Ten aanzien van de verwijzing door het College naar de datum op het taxatieformulier - 13 maart 2008 - werpt verzoeker tegen dat deze beslissing blijkens de datering eerst op 24 juni 2008 aan de Domeinen werd gezonden (zie Relevante stukken). In deze brief werd de opdracht tot vernietiging gegeven, maar ook gewezen op de verplichting om de waarde van de goederen te bepalen. Het bevreemdt hem dat de vernietiging feitelijk plaatsvond voordat de opdracht aan Domeinen was verstrekt terwijl tussen de schijnbare datum van beslissing van de officier van justitie en de feitelijke verstrekking van de opdracht aan Domeinen een merkwaardige geruime periode ligt.

Reactie minister

24. Het College geeft aan dat de door verzoeker aangehaalde passages geen reden vormen te twijfelen aan de authenticiteit van de datum en paraaf op het taxatieformulier.

Relevante stukken

25. Brief van het parket van 24 juni 2008 gericht aan Domeinen betreffende de beslissing van de officier van justitie van 3 maart 2008 dat de inbeslaggenomen voorwerpen op grond van artikel 117 Sv dienen te worden vernietigd. De brief vermeldt verder dat Domeinen verplicht is de waarde van de voorwerpen te bepalen op grond van artikel 117 lid 3 Sv.

26. De brief van 2 juni 2009 van het Openbaar Ministerie vermeldt het volgende, voor zover van belang:

"Onder bovengenoemde partijnummer is een hennepkwekerij in beslag genomen. (...) In verband met de afwikkeling van een schadevergoeding verzoeken wij u de taxatiewaarde van alle goederen, die vermeld staan op de bijgevoegde kopieën, te vermelden en deze per ommegaande te retourneren. (...)".

Beoordeling

27. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat ambtenaren met een bijzondere training of opleiding jegens burgers overeenkomstig de standaarden van hun beroepsgroep handelen. Op grond van artikel 14 lid 1 BIV (zie Achtergrond, onder 2.) dient de taxatie van de in beslag genomen voorwerpen plaats te vinden voordat de voorwerpen worden vernietigd.

28. Hoewel de Nationale ombudsman zich verwarring van verzoeker kan voorstellen over de datum van de taxatie, volgt de Nationale ombudsman de uitleg van de minister en het College over het noteren van de geschatte waarde. Dat er kennelijk geen taxatierapport is opgemaakt leidt de Nationale ombudsman niet tot een andere conclusie omtrent de datum van taxatie, maar speelt wel een rol bij het oordeel van de Nationale ombudsman omtrent de motivering van de beslissing op de schadeclaim (klacht 1).

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Ten aanzien van het ontbreken van de tweede deskundige

Standpunt verzoeker

29. Verzoeker meent dat in strijd met artikel 14 lid 2 BIV (zie Achtergrond, onder 2.) geen "second opinion" is gevraagd. Volgens hem was aannemelijk dat de gezamenlijke waarde van de in beslag genomen zaken meer bedraagt dan € 2.250,00 zoals genoemd in de BIV. Hij is het niet eens met de stelling van het College dat een "second opinion" niet plaats hoefde te vinden, nu geen van de in beslag genomen voorwerpen een waarde had van meer dan € 2.250,00. Volgens verzoeker wordt hier ten onrechte uitgegaan van het uitgangspunt dat "het voorwerp" zoals opgenomen in artikel 14 lid 2 BIV betrekking heeft op ieder individueel in beslag genomen voorwerp, terwijl zijns inziens moet worden verstaan dan het gaat om de waarde van de gezamenlijk in beslag genomen voorwerpen. Immers wordt gesproken van "het voorwerp" in plaats van "een voorwerp", aldus verzoeker.

Standpunt minister

30. De minister reageerde als volgt. Het College stelt zich op het standpunt dat in artikel 14 lid 2 BIV (zie Achtergrond, onder 2.) staat aangegeven dat het raadplegen van het oordeel van een ander vereist is indien de waarde van *het voorwerp* meer bedraagt dan

€ 2.250,00. Onder de in beslag genomen goederen bevond zich geen enkel voorwerp met een waarde van meer dan € 2.250,00. Het College ziet geen reden dit standpunt te heroverwegen. Ten overvloede merkt de minister op dat wanneer het standpunt van verzoeker als juist wordt aanvaard, dit tot ongewenste situaties zou leiden. Zo zouden vele op elkaar gelijkende voorwerpen met een geringe en gemakkelijk te schatten waarde enkel doordat de totale waarde meer bedraagt dan € 2.250,00 door een expert moeten worden beoordeeld. Dit strookt niet met de gedachte achter deze bepaling, aldus de minister. Ook deze klacht is daarom ongegrond.

Beoordeling

31. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerking houdt in dat overheidsinstanties bij de voorbereiding van hun handelingen de relevante informatie verwerven. Dit houdt onder meer in dat conform artikel 14 lid 2 van het BIV (zie Achtergrond, onder 1.) in de daar genoemde gevallen een tweede beoordeling van de waarde wordt gevraagd.

32. De discussie tussen het College en verzoeker op dit punt gaat om de vraag in welke gevallen een tweede beoordeling moet plaatsvinden. Verzoeker meent dat dit in zijn situatie had moeten plaatsvinden nu de gezamenlijke waarde van de in beslag genomen voorwerpen meer bedraagt dan € 2.250,00. Volgens het College is dit alleen in gevallen dat de waarde van *een* in beslag genomen voorwerp meer bedraagt dan € 2.250,00. Gelet op het gebruik in de BIV van de woorden "voorwerpen" en "een/het voorwerp", gaat de Nationale ombudsman ervan uit dat hiermee bedoeld is een onderscheid aan te geven van enkelvoud/meervoud. In die zin gaat de Nationale ombudsman uit van de interpretatie zoals door de minister van Veiligheid en Justitie dat het gaat om de waarde van een in beslag genomen goed. Gelet op de door verzoeker verstrekte lijst met prijzen, zou geen enkel voorwerp boven de genoemde grens vallen. Daarom had de minister geen tweede deskundige hoeven te vragen naar zijn waardeoordeel. Dit was anders geweest als de tweede situatie zoals genoemd in artikel 14 BIV van toepassing was. De Nationale ombudsman is van oordeel dat er van een dergelijke bijzonder geval geen sprake is nu de spullen die in beslag genomen zijn niet van zo'n specifieke aard zijn dat daarom aanleiding bestond een tweede deskundige in te roepen. De onderzochte gedraging is dan ook behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de minister van Veiligheid en Justitie is gegrond ten aanzien van de taxatie van de waarde van de goederen wegens strijd met het redelijkheidsvereiste.

De klacht is niet gegrond ten aanzien van:

Het tijdstip van de taxatie;

Het niet inschakelen van de tweede deskundige.

Aanbeveling

De Nationale ombudsman beveelt de minister van Veiligheid en Justitie aan om het schadeverzoek opnieuw te bekijken vanuit het uitgangspunt dat de helft van de goederen nieuw waren. De Nationale ombudsman beveelt de minister verder aan om op korte termijn over te gaan tot betaling van het door haar erkende schadebedrag aan verzoeker zonder daaraan de voorwaarde van finale kwijting te verbinden.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

Achtergrond

Wetboek van Strafvordering

Artikel 117, leden 1, 2 en 3

"Machtiging door OM tot vervreemding

1. De inbeslaggenomen voorwerpen worden niet vervreemd, vernietigd, prijsgegeven of tot een ander doel dan het onderzoek bestemd, tenzij na verkregen machtiging.

2. De in het eerste lid bedoelde machtiging kan door het openbaar ministerie worden verleend ten aanzien van voorwerpen

a. die geschikt zijn voor opslag;

b. waarvan de kosten van de bewaring niet in redelijke verhouding staan tot hun waarde;

c. die vervangbaar zijn en waarvan de tegenwaarde op eenvoudige wijze kan worden bepaald.

Ten aanzien van inbeslaggenomen voorwerpen die van zodanige aard zijn dat het ongecontroleerde bezit daarvan in strijd is met de wet of het algemeen belang, wordt slechts machtiging tot vernietiging verleend.

3. De in het eerste lid bedoelde machtiging is gericht tot de bewaarder of aan de ambtenaar die de voorwerpen in afwachting van hun vervoer naar de bewaarder onder zich heeft. Degene aan wie de machtiging is gericht, draagt zorg voor de bepaling van de waarde die het voorwerp op dat moment bij verkoop redelijkerwijs zou hebben opgebracht."

Artikel 119, leden 1 en 2

"1. Last tot teruggave

Een last tot teruggave van een inbeslaggenomen voorwerp dat in bewaring is gegeven, is gericht tot de bewaarder.

2. Indien de bewaarder niet aan de last tot teruggave kan voldoen, omdat de bewaring van het voorwerp overeenkomstig de machtiging, bedoeld in artikel 117, tweede lid, dan wel op de wijze voorzien in artikel 118, derde lid, is beëindigd, gaat de bewaarder over tot

uitbetaling van de prijs, die het voorwerp bij verkoop door hem heeft opgebracht of redelijkerwijze zou hebben opgebracht."

Besluit inbeslaggenomen voorwerpen (BIV)

Artikel 14

"1. Alvorens aan een verkregen machtiging tot het vernietigen, prijsgeven of bestemmen tot een ander doel dan het onderzoek uitvoering wordt gegeven, wordt de prijs geschat, die het betrokken voorwerp bij verkoop redelijkerwijs zou moeten opbrengen.

2. De schatting geschiedt door of namens de bewaarder of de opsporingsambtenaar aan wie de machtiging is verleend. Indien aannemelijk is dat de waarde van het voorwerp meer bedraagt dan € 2250,00 of indien de specifieke aard van het voorwerp daartoe aanleiding geeft, vraagt deze daartoe het oordeel van tenminste één persoon die geacht kan worden goed op de hoogte te zijn van de marktprijzen van dergelijke voorwerpen."